

פרשת אמור – שבת קודש

כד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶ וּמִלִּיל יְיָ, עִם מֹשֶׁה לֵאמֹר:

(ב) צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית וְךָ כֶּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד:

ט"ז א צו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: זו פרשת מצות הנרות; ופרשת "ואתה תצננה" לא נאמרה, אלא על סדר מלאכת המשכן, לפרש צרף המנורה, וכן משמע; ואתה, סופף לצוות את בני ישראל על כך. שֶׁמֶן זֵית זָךְ: שלשה שְׁמָנִים יוצאים מן הזית: הראשון קרוי "זך", והן מפרשים במנחות ובתורת כהנים. תמיד: מלילה ללילה כמו עולת תמיד שאינה אלא מיום ליום.

(ג) מִחוּץ לַפֶּרֶכֶת הָעֵדוּת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהָרֹן מִעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם:

ט"ז א לפרכת העדות: שלפני הארון, שהוא קרוי "עדות". (שבת, כב, ת"כ) ורבותינו דרשו על נר מערכי, שהוא עדות לכל באי עולם, שהשינה שורה בישראל, שנותן בה שֶׁמֶן כְּמֵדַת חֲבֻרוֹתֶיהָ וּמִמֶּנָּה הִיָּה מִתְחִיל וְבָהּ הָיָה מְסִים. יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהָרֹן מִעֶרֶב עַד בֹּקֶר: (ת"כ) יַעֲרֹךְ אֹתוֹ עֲרִיכָה הָרְאוּיָה לְמֵדַת כָּל הַלֵּילָה, וְשִׁעְרוֹ חֻקִּים: חצי לג לכל נר ונר, והן כדאי אף ללילי תקופת טבת ומדה זו הקבצה להם:

(ד) עַל הַמִּנְרָה הַמְּהֵרָה יַעֲרֹךְ אֶת־הַנְּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד:

ט"ז א המנרה המהרה: שהיא זהב טהור. דבר אחר: על טהרה של מנורה, שמהרה ומדשנה תחלה מן האפר:

(ה) וְלִקְחֹתָ סֹלֶת וְאִפִּיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עָשָׂרָה חֲלוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרִים יִהְיֶה הַחֲלָה הָאֶחָת:

ט"ז א שש המערכת: שש חלות המערכה האחת. השלחן הטהר: של זהב טהור. דבר אחר: על טהרו של שלחן, שלא יהיו הסניפין מגביהין את הלחם מעל גבי השלחן (מנחות צ"ו, ת"כ):

(ו) וְנָתַתָּ עַל־הַמַּעֲרֶכֶת לִבְנָה זָכָה וְהִיתָה לְלֶחֶם לְאֻכְלָהָ אִשָּׁה לַיהוָה:

ט"ז א ונתת על-המערכת: על כל אחת משתי המערכות; היו שני בזיכי לבונה מלא קמץ לכל אחת. והיתה: הלבונה הזאת. לְלֶחֶם לְאֻכְלָהָ: שאין מן הלחם לבנה כלום, אלא הלבונה נקטרת, כשמשלקין אותו בכל שבת ושבת והיא לזכרון ללחם, שעל-ידה הוא נזכר למעלה, כקמץ שהוא אזכרה למנחה:

(ז) בַּיּוֹם הַשֵּׁשֶׁת בַּיּוֹם הַשֵּׁשֶׁת יַעֲרֹכְנוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:

ט"ז א והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חק-עולם:

ט"ז א והיתה: המנחה הזאת שכל דבר הבא מן התבואה בכלל מנחה היא. ואכלהו: מוסב על הלחם, שהוא לשון זכר:

(ח) וַיֵּצֵא בֶן־אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בֶן־אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי:

ט"ז א ויצא בן-אשה ישראלית: (כ"ב) מהיכן יצא? רבי לוי אומר: מעולמו יצא, רבי ברכיה אומר: מפרשה שלמעלה יצא; לגלג ואמר: "ביום השבת יערקנו", דרך המלך לאכל פת חמה בכל יום, או שמא פת צוננת של תשעה ימים?!" בתמיהה. ומתנייתא אמרה: מבית דינו של משה יצא מחיב. בא לטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו: מה טיבך לכאן? אמר להם: מבני דן אני! אמרו לו: (במדבר ב') "איש על-דגלו באתת לבית אבתם" כתיב. נכנס לבית דינו של משה ויצא מחיב; עמד וגדף. בן-איש מצרי: הוא המצרי שהרגו משה. בתוך בני ישראל: מלמד שנתגר. וינצו במחנה: על עסקי המחנה. ואיש הישראלי: זה שכנגדו, שמחה בו מטע אהלו:

(טא) וַיָּקֶבּ וַיִּקָּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם וַיִּקְלָל וַיְבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשָׁם אָמְרוּ שְׁלֹמִית בַּת־דָּבְרִי לַמַּטֵּה־דָן:

ט"ז א ויקב: כתרגומו: "ופרש", שנקב שם המיוחד וגדף, והוא שם המפרש ששמע מסיני. ושם אמו שלמית בת-דברי; שבחן של ישראל שפרסמה כתוב לזו, לומר שהיא לבדה היתה זונה. שלמית: דהות פטפטת: 'שלם עלך', 'שלם עלך', 'שלם עליכון! מפטפטת בדברים, שואלת בשלום הכל. בת-דברי: דברנית היתה, מדברת עם כל אדם, לפיכך קלקלה. למטה-דן: מגיד, שהרשע גורם גנאי לו, גנאי לאביו, גנאי לשבטו. כיוצא בו (שמות לא): "אהליאב בן אחיסמך למטה-דן", שבח לו, שבח לאביו, שבח לשבטו:

(יב) וַיִּנְיַחוּהוּ בַּמִּשְׁמֶר לַפָּרֹשׁ לָהֶם עַל־פִּי יְהוָה:

ט"ז א ויניחוהו: לבדו ולא הניחו מקושש עמו, ששניהם היו בפרק אחד; ויודעים היו, שהמקושש במיתה, שנאמר (שמות, לא): "מחללה מות יומת", אבל לא פרש להם באיזו מיתה, לכך נאמר (במדבר טו, לד): "כי לא פרש מה-יעשה לו"; אבל במקלל הוא אומר: "לפרש להם", שלא היו יודעים אם חייב מיתה, אם לאו:

(יג) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

(יד) הוֹצֵא אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסִמְכוּ כָל־הַשְּׂמָעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וְרִגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה:

ט"ז א השמעים: אלו העדים. כל: להביא את הדמים. את ידיהם: אומרים לו: 'דמך בראשך, ואין אנו נעששים במיתתך, שאתה גרמת לך!'. כָּל־הָעֵדָה: (כ"ב) במעמד כל העדה, מכאן, ששלוחו של אדם כמותו:

(טו) וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִקְלָל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא חֲטָאוֹ:

ט"ז א ונשא חטאו: בכרת, כשאין התראה: (שם, כא, יב): "מכה איש וגו'", אין לי אלא שהרג את האישי, אשה וקטן מנין? תלמוד לומר: "כל-נפש אדם":

(טז) וּמִכָּה נִפְשֵׁי־בְהֵמָה יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ:

(יז) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

(יח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(יט) מִשְׁפָּט אַחֵר יִהְיֶה לָכֶם כִּגְר בְּאֶרֶץ יִהְיֶה כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ט"ז א מן ינתן בו: פרשו רבותינו, שאינו נתינת מום ממש, אלא תשלומי ממון; שמין אותו כעבד, לכך כתיב בו לשון 'נתינה'. דבר הנתון מיד ליד:

(כא) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(כב) מִשְׁפָּט אַחֵר יִהְיֶה לָכֶם כִּגְר בְּאֶרֶץ יִהְיֶה כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ט"ז א מן ינתן בו: פרשו רבותינו, שאינו נתינת מום ממש, אלא תשלומי ממון; שמין אותו כעבד, לכך כתיב בו לשון 'נתינה'. דבר הנתון מיד ליד:

(כג) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(כד) מִשְׁפָּט אַחֵר יִהְיֶה לָכֶם כִּגְר בְּאֶרֶץ יִהְיֶה כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ט"ז א מן ינתן בו: פרשו רבותינו, שאינו נתינת מום ממש, אלא תשלומי ממון; שמין אותו כעבד, לכך כתיב בו לשון 'נתינה'. דבר הנתון מיד ליד:

(כה) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(כז) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(כח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(כט) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(ל) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לא) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לב) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לג) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לד) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לה) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לז) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם בַּעֲמִיתוֹ בְּאִשֶּׁר עָשָׂה בֶּן יַעֲשֶׂה לוֹ:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אביו ואמו דבר הכתוב, וכא להקישו למכה בהמה: מה מכה בהמה, מחיים, אף מכה אביו ואמו, מחיים, פרט למכה אחר מיתה: לפי שמצינו שהמקללו לאחר מיתה חייב, הצרף לומר במכה, שפטור; ומה בבהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין תשלומין, אף מכה אביו ואמו, אינו חייב עד שיעשה בהם חבורה:

(לח) וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמַת:

ט"ז א ומכה בהמה ישלמנה: למעלה דבר בהורג בהמה וכאן דבר בעושה בה חבורה. ומכה אדם יומת: אפלו לא הרגו, אלא עשה בו חבורה, שלא נאמר כאן "נפש". ובהמה אב